

SECRETARIAAT

Parallelweg 68
5688 VP OIRSCHOT
Tel.: 0499 572559
5688 KD OIRSCHOT
E-mail: s.beo@hotmail.com
Website: www.sbeo.nl
Kvk: 17192972
Fiscaal nr.: 8168.89.577
IBAN: NL67RABO0127282734
ANBI erkend als culturele instelling

NIEUWSBRIEF SBEO 22-04

INLEIDING

Voor u ligt de Nieuwsbrief SBEO 22-04. Wij brengen u hiermee op de hoogte van een aantal recente ontwikkelingen binnen het erfgoed Oirschot. In deze nieuwsbrief vindt u informatie over:

- Bestuur
- Cursus Oirschotlogie
- Bedreigde gebouwen
- Oude Toren Oostelbeers
- Erfgoedbeleid
- Erfgoedgoedplatform
- Monumentencommissie
- Hoogspanningsleiding
- Actieplan wonen
- Energietransitie
- Groenplatform
- Zandpadexcursie de Mortelen

BESTUUR

Het jaar 2022 nadert zijn einde. Een jaar waarin SBEO zich verder heeft ingezet voor het behoud van het erfgoed in Oirschot, vaak met een positief resultaat. Het bestuur bedankt haar vrienden voor de bijdragen en de steun; en gaat met frisse moed verder om ons in te spannen voor ons Oirschots erfgoed. Wij wensen u allen prettige feestdagen en een goede start voor 2023.

CURSUS OIRSCHOTLOGIE

Het doel van deze cursus is om inwoners wegwijs te maken in de cultuurhistorische geschiedenis en de ontwikkeling in Oirschot en de Beerzen. Frans Adriaanse is na zes jaar gestopt als voorzitter van de Projectgroep Oirschotlogie. Han Smits heeft deze functie van hem overgenomen.

De volgende verbredingslessen Oirschotlogie zijn geweest:

- 29 oktober: De Beerzen, de Oude Toren docent: Nico Arts archeoloog en het Oud Kerkje, docent Peter van Gerven.
- 5 november: de Heilige Eik, docent Wim van den Biggelaar.

In maart 2023 gaat de zevende cursus Oirschotlogie van start. De cursus is reeds volgeboekt.

BEDREIGDE GEBOUWEN

Poortgebouw Kazerne.

De interne verbouwing voor de herinrichting van het Poortgebouw van de Gen. de Ruijter van Steveninckkazerne Oirschot is uitgesteld. Het is het bestuur SBEO nog niet gelukt een afspraak te maken met de verantwoordelijke functionaris gebouwen van de Kazerne.

Op de Kazerne wordt een nieuw hoofdkwartier gebouwd voor de 13^e Lichte Brigade Oirschot. Een nieuwbouw voor de gezamenlijke staf van 175 personen; deze werkt nu vanuit elf oude gebouwen verspreid over het defensieterrein.

Doornboomstraat 5 Middelbeers

Het ontwikkelplan voor het terrein van de voormalige brouwerij en limonadefabriek bestaat uit de bouw van 25 woningen. In de oude fabriek met de stalen pui komen loftwoningen en in de villa vier appartementen. De ontwikkelaar is Houtabouw Geldrop. Er heeft een archeologisch onderzoek plaatsgevonden op het terrein en daar zijn verschillende archeologische objecten aangetroffen: o.a. een oude boerenschans om het vee in veiligheid te brengen, een gracht en enkele waterputten. Het onderzoek krijgt nog een vervolg.

boerenschans

waterput

Hof van Solms

Het Hof van Solms is door ontwikkelaar, Janssen de Jong Projectontwikkeling, gekocht en wordt door hen als woningbouwproject ontwikkeld. Het plan bestaat uit twee delen:

- het Rijks beschermd gebouw het *Hof van Solms* met de voormalige villa en de Bossche School uitbreiding van het voormalig klooster, herontwikkeling met een twintig tal woningen en appartementen.
- Op het achterterrein komen dertien grondgebonden woningen en een appartementengebouw met tweeëntwintig woningen.

Beide plannen worden verder uitgewerkt conform de opmerkingen van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Heuvel 20A

Heuvel 20A is een oud industriegebouw. Er zijn ontwikkelingen voor een herbestemming. De SBEO heeft de gemeente gevraagd voor een voorbescherming gemeentelijk monument.

Dekanijstraat muur

De schansmuur Dekanijstraat-van Baerlandstraat is nog steeds niet beschermd. Eind 2021 is deze muur beschadigd door een ondeskundige reparatie. SBEO heeft dit gemeld bij de gemeente.

Oude Toren Oostelbeers

Bouwbedrijf Nico de Bont gaat z.s.m. starten met de restauratie van de Oude Toren Oostelbeers.

De gemeente heeft enkele gesprekken gehad met omwonenden en geïnteresseerden, waaronder de SBEO. Landschapsarchitecten BoschSlabbers heeft de wensen en de ideeën die bij de eerdere informatieavonden werden verzameld uitgewerkt en op 14 december jl. besproken met de inwoners.

ERFGOEDBELEID

De nieuwe Omgevingswet is opnieuw uitgesteld nu naar 1 juli 2023. Cultureel erfgoed is één van de belangen binnen de Omgevingswet. Alle nieuwe plannen moeten hierop worden afgestemd.

Op 15 augustus jl. heeft Akke de Vries, adviseur erfgoed en monumenten, na twee jaar afscheid genomen van de gemeente Oirschot.

De heer Henk Jan Derksen heeft als tijdelijke vervanger voor een half jaar, haar functie overgenomen. Het bestuur heeft reeds twee maal de lopende projecten met Henk Jan besproken, die zeer ervaren is op erfgoedgebied. Samen wordt gekeken hoe monument eigenaren beter kunnen worden geïnformeerd en geadviseerd bij het verduurzamen van hun gebouw.

Tenslotte wordt het actualiseren van de lijst gemeentelijke monumenten weer opgepakt.

PLATFORM ERFGOED

De SBEO is een van de deelnemers van het Erfgoedplatform Oirschot.

Het platform vergadert maandelijks over de ontwikkelingen van het erfgoed.

Vergaderpunten zijn o.a.:

- BOUWSTENEN VOOR DE TOEKOMST, Oirschot 2022-2028
Beleidsnota erfgoed: archeologie, gebouwd erfgoed en historisch landschap.
- Kerkenvisie, inventarisatie religieus erfgoed Oirschot door Monumentenhuis Brabant.
- Pilotproject QR codes t.b.v. het breder toegankelijk maken van informatie over de monumenten en het landschappelijk erfgoed Oirschot.

COMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT EN ERFGOED

Behandelde plannen (selectie) :

- Driehoek 21 Oostelbeers - herbestemming en boerderijsplitsing; goedgekeurd.
- Straten 13, Oirschot - nieuw bijgebouw, plan vele malen behandeld; goedgekeurd
- Hof van Solms, Oirschot - herbestemming, plan vele malen behandeld; goedgekeurd.
- Voldijnseweg 18, Middelbeers – verbouwing en verduurzaming; goedgekeurd.
- Vrijthof 4, Oirschot – verbouwing woning; goedgekeurd.

HOOGSPANNINGSLEIDING

De SBEO heeft samen met de omwonenden Groenewoud en landgoed Baest bezwaar gemaakt bij de Raad van State tegen de omgevingsvergunning “Ondergrondse 150KV Tilburg Noord-Best”.

De bezwaren richten zich voornamelijk tegen de plaats van het Koppelstation van 1850 m2 en eventueel in de latere fase aanbrengen van het Hoogspanningsstation van 2,5 ha. De regionale energieleverancier beslist op de plaats waar het definitieve station gaat komen.

De SBEO heeft onlangs een brief naar de Gedeputeerde van de Provinciale Staten gestuurd naar aanleiding van de vrees dat van het station op deze beschermde cultuurhistorische locatie terecht zou kunnen komen.

Op 29 november heeft de definitieve zitting bij de Raad van State plaatsgevonden. Het wachten is nu op het antwoord van de Raad van State.

ACTIEPLAN WONEN De Kemmer

Voor het gebied de Kemmer-Eindhovensedijk heeft de gemeente samen met de Rijksdienst een prijsvraag uitgeschreven voor bio-based en natuur-inclusief bouwen.

Op 6 oktober werd tijdens de Floriade in Almere de prijswinnaar bekend gemaakt. Het consortium Nieuwe Oogst is uitgeroepen tot winnaar en mag een externe gebiedsvisie gaan opstellen voor Masterplan de Kemmer. De oude landschappelijke structuren, het erfgoed en de watergang zullen

onderdelen vormen van de plannen. De SBEO heeft al 'aan de voorkant' samen met buurtgroep de Kemmer en IVN Oirschot het te integreren 'groen/blauw en rood' geïnventariseerd voor deze gebiedsontwikkeling. Er wordt een Klankbordgroep opgestart die de gebiedsontwikkeling zal monitoren. SBEO juicht de ontwikkeling toe dat op uitgebreide wijze plannen worden gemaakt die respect tonen met historie en landschap en zicht geven op een bio-based manier van bouwen en leven.

Middelbeers Oost

Voor het gebied Middelbeers oostzijde zijn eveneens woningbouwplannen in ontwikkeling. Twee projectontwikkelaars hebben hier gronden verworven. Direct aansluitend aan deze gronden heeft de gemeente het voornemen om vijftien extra RvR-kavels (Ruimte voor Ruimte) uit te geven.

Dit gaat om een perceel tussen het omleidingskanaal en het stroomgebied van de Kleine Beerze. Deze deal komt voort uit de aankoop van de stallen op de Logtsebaan. Omdat het beekdal eveneens een Natura 2000 gebied is en het gemeentelijk beleid voldoende aanwijzingen biedt om hier geen woningbouw in te passen, heeft SBEO negatief geadviseerd over deze plannen.

Op dit moment probeert de gemeente door het inzetten van een peilingbureau de uitkomst over deze plannen maximaal te sturen. In de Versnelling Woningbouwopgave (2021) is geadviseerd om hier een bescheiden uitbreiding te realiseren, passend bij de maat en schaal van de kern en het perceel bij de Kleine Beerze te bestemmen voor een landschapsonwikkeling.

ENERGIETRANSITIE

De gemeente had twee locaties (zoekgebieden) aangewezen waar zonnevelden mogen komen.

- Zoekgebied Kattenberg/ Bekersweg, groot 4,5 ha, initiatiefnemer RWE Renewables N.V. Het plan heeft reeds ter visie gelegen.
- Zoekgebied Kriekampen, groot ca. 25 ha, initiatiefnemer TPSolar B.V.

Het plan is definitief, er zijn geen bezwaren ingediend. In 2024 wordt het operationeel.

SBEO heeft zich samen met buurtgroep de Kemmer en IVN Oirschot met succes ingespannen voor de aanleg van een eco-zone tussen Paters Kuiltje (Border Bos) en het stiltebos van Brabants Landschap aan de noordkant van de A58. Daarbij wordt het leefgebied van het wild versterkt, waaronder de das als doelsoort.

GROENPLATFORM OIRSCHOT, GPO

De SBEO heeft samen met WN&L de Beerzen en IVN Oirschot een Groenplatform Oirschot opgericht. Dit platform moet de vorige werkgroep groen, de WUBBO (Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Oirschot) gaan vervangen.

Er is behoefte van de groeninstellingen om gezamenlijk met de gemeente tijdig informatie uit te wisselen over lopende en aankomende beleidsontwikkelingen, projecten op gebied van natuur, cultuurhistorisch landschap en biodiversiteit. De nadruk ligt nu op het in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken worden van partijen bij de planontwikkeling. Onder het Groenplatform valt ook de Bomenwerkgroep. Actuele onderwerpen zijn het Laco parkeerplaatsenplan, bomenboekhouding, bomenverordening 2023, groenfonds, De Oude Loop in de Kemmer, Bomenkap Oude Toren in Middelbeers, Groenplan Tennet, Boskap compensatie verzorgingsplaats Shell Kloosters, toekomst Voorpootrecht.

ZANDPADENEXCURSIE

De Brabantse Milieufederatie (BMF) bestaat 50 jaar, het hele jaar organiseerde de BMF daarom thema-excursies naar speciale plekken in Brabant.

Op zaterdag 15 oktober jl. was er een speciaal programma over het belang van de Brabantse zandpaden. De BMF had de SBEO gevraagd om hier haar medewerking aan te verlenen.

Enkele tientallen belangstellenden trokken de wandelschoenen aan op zoek naar de karakteristieke zandpaden van de Mortelen. Leden van de SBEO en de IVN Oirschot gaven een toelichting over de belangrijke ecologische, landschappelijke en de cultuurhistorische waarden van zandpaden.

Zandpaden maken deel uit van het natuurlijk leefgebied van dieren. Zo nemen patrijzen er zandbaden, liggen reptielen er in de zon en kan bijvoorbeeld de loopkever een zandpad makkelijker oversteken dan over een verharde weg.

toelichting SBEO zandpaden de Mortelen

zandpaden wandeling de Mortelen

VRIENDEN

Hierbij bedanken wij onze vrienden en vriendinnen voor hun financiële bijdrage ter ondersteuning van de werkzaamheden van de SBEO. Zonder uw bijdrage kan de SBEO haar werk niet doen. Aangezien de SBEO een ANBI status heeft is het bedrag voor de belasting aftrekbaar.

Het Bestuur Stichting Behoud Erfgoed Oirschot wenst u allen

Prettige Feestdagen en een Mooi nieuwjaar, geniet ervan.